

Energetické štítky: Návrat ke stupnici A-G

▪ **Podkladový materiál k debatě (20. 10. 2015, Evropský dům)**

I. Úvod

Dne 15. července 2015 představila Evropská komise v rámci strategie pro energetickou unii „letní balíček“ čtyř návrhů, které mají být prvními konkrétními kroky k Energetické unii. Letní balíček obsahuje pravidla pro fungování trhu s emisními povolenkami (EU ETS) po roce 2020, konzultační materiál k budoucí podobě evropského trhu s elektřinou, návrhy pro posílení pozice spotřebitelů a konečně nová pravidla pro štítkování elektrospotřebičů. Navrhovaná revize právních předpisů o označování energetické účinnosti elektrospotřebičů dle Komise zaručí soudržnost a kontinuitu s předchozí právní úpravou, dále pomůže konečným zákazníkům činit informovanější rozhodnutí o koupi, úsporu financí a zmírní negativní dopad elektrospotřebičů na životní prostředí. Navrhovanou revizí se rovněž sleduje přispění k jedné ze zásad Energetické unie, a sice k zásadě, že energetická účinnost je na prvním místě. V tomto ohledu je nutno podotknout, že Česká republika patří mezi ty státy, které na jednotku HDP spotřebovávají nejvíce energie.

II. Štítkování energetických spotřebičů

Letní balíček Evropské komise je dalším důležitým krokem k implementaci strategie Energetické unie a naplňuje tak jednu z politických priorit Junckerovy agendy. Ústředním principem balíčku je energetická účinnost a posílení postavení spotřebitelů. Nový balíček přinese **revizi systému obchodování s emisními povolenkami** pro čtvrté obchodovací období (2021 – 2030), v souladu s plánem na snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030 o 40 %. **Nastavení nové koncepce trhu s elektřinou**, která bude určovat, jak firmy vyrábějí, dodávají a spotřebovávají elektřinu. Do konce října probíhá veřejná konzultace o tom, jak by měl tento systém vypadat v budoucnu. Letní balíček Komise rovněž přinese **posílení postavení spotřebitelů energie**. Komise usiluje o zjednodušení procedur při změně dodavatele, spotřebitelé by dále měli mít možnost snadněji porovnávat ceny energie. Spotřebitelé měli mít také možnost vyrábět a spotřebovat vlastní energii z obnovitelných zdrojů. **Revize pravidel pro štítkování elektrospotřebičů** je nedílnou součástí letního energetického balíčku.

Dne 15. července 2015 předložila Komise návrh **nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví rámec pro označování energetické účinnosti štítků**¹.

¹ Nahrazení směrnice nařízením znamená menší administrativní zátěž pro členské státy (přestože budou nadále muset odstranit ze svého vnitrostátního práva opatření k provedení směrnice 2010/30/EU) a přímo použitelné požadavky na dodavatele a obchodníky, které zajistí úplnou harmonizaci v celé EU.

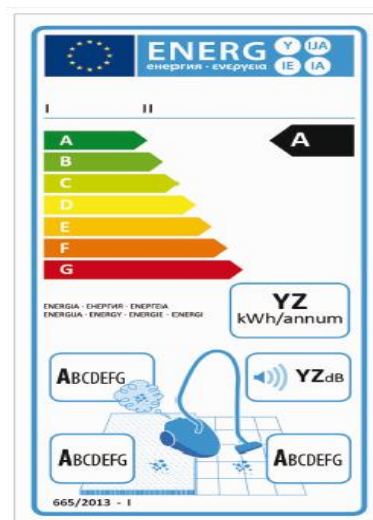
Energetické štítky: Návrat ke stupnici A-G

■ Podkladový materiál k debatě (20. 10. 2015, Evropský dům)

Předkládaný návrh navazuje na rámcovou strategii pro Energetickou unii a jeho účelem je nahradit směrnicí 2010/30/EU o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku. Cílem revize pravidel pro štítkování elektrospotřebičů je větší využití potenciálu energetické účinnosti v zájmu snížení poptávky po energii, a v důsledku toho snížení energetické závislosti Evropské unie. Systém štítkování elektrospotřebičů již v EU funguje a při nákupu k němu dle statistik Komise přihlíží 85 % zákazníků. Je ale stále méně přehledný, protože se technologie stále zlepšují a kategorie zvolené v minulosti už neodpovídají realitě.²

Většina výrobků dnes spadá do nejvyšších tříd (A+++, A++, A+) a ve většině ostatních tříd se žádné produkty nenabízejí (v některých případech nejsou spotřebiče k dispozici ani v třídě A). Spotřebitelé se pak těžko vyznávají v tom, které výrobky si ve spotřebě energie stojí nejlépe: mohou si myslet, že nákupem spotřebiče třídy A+ si pořizují jeden z nejúčinnějších na trhu, ale někdy si ve skutečnosti kupují jeden z nejméně účinných. Proto se chce Komise vrátit k původnímu energetickému štítku se škálou označení od A do G.³ Změna stupnice vyžaduje přechodné období, během něhož budou v prodejnách tytéž výrobky označeny jak starými štítky (před změnou stupnice), tak i novými štítky se změněnou stupnicí. Energetické štítky také motivují výrobce k investicím do vývoje energeticky úsporných výrobků. Na závěr nutno dodat, že označování energetickými štítky má příznivý dopad na životní prostředí, protože zákazníkům kdekoli v Unii umožňuje získat přesné, věcné a porovnatelné informace o energetické účinnosti a spotřebě energie výrobků spojených se spotřebou energie a na jejich základě činit informovaná rozhodnutí o koupi, šetřit k životnímu prostředí i nákladově efektivní, tedy rozhodnutí prospěšná pro životní prostředí a zároveň šetřící finanční prostředky.⁴

Jako další opatření, kterým Komise sleduje zvýšení efektivity je stanovení požadavků na minimální účinnost pomocí ekodesignu. Ekodesignová opatření jsou požadavky na funkčnost a energetickou účinnost vznesené již během navrhování výrobků. Pod pojmem ekodesign se rozumí začlenění požadavků na ochranu životního prostředí do procesu návrhu a vývoje výrobku, přičemž cílem je omezit negativní vliv výrobku na životní prostředí. To znamená, že vedle tradičních požadavků, jako je funkčnost, hospodárnost, bezpečnost či technická proveditelnost, je při vzniku nového výrobku sledována minimalizace jeho nepříznivých vlivů na životní prostředí v průběhu celého životního cyklu.⁵

² http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5350_cs.htm

³ <http://www.euractiv.cz/energetika/link-dossier/energeticka-unie-000133>

⁴ http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:e285ab78-2ba4-11e5-9f85-01aa75ed71a1.0017.03/DOC_1&format=HTML&lang=CS&parentUrn=CELEX:52015PC0341

⁵ <http://www.odbornecasopisy.cz/elektro/casopis/tema/zavazne-pozadavky-na-ekodesign-energetickych-spotrebicu-1->

Energetické štítky: Návrat ke stupnici A-G

▪ Podkladový materiál k debatě (20. 10. 2015, Evropský dům)

III – Situace v České republice

Česká republika implementovala požadavky směrnice 2010/30/EU do novely [zákona č. 406/2000 Sb.](#), o hospodaření energií (§ 8a) a do [vyhlášky č. 337/2011 Sb.](#), o energetickém štítkování a ekodesignu výrobků spojených se spotřebou energie. V důvodové zprávě zákonodárce k novelizovanému ustanovení § 8a uvádí, že je koncipován tak, aby získání přesných, věcných a srovnatelných informací o specifické spotřebě energie výrobků spojených se spotřebou energie ovlivnilo konečného uživatele výrobku v tom smyslu, že při výběru dá přednost výrobkům s nižší spotřebou energie, nebo které nepřímo vedou k nižší spotřebě energie a jiných hlavních zdrojů během používání, což bude nutit výrobce k opatřením ke snížení spotřeby energie a jiných hlavních zdrojů u výrobků, které vyrábějí. Tím by se rovněž mělo nepřímo podpořit účinné využívání těchto výrobků s cílem přispět k cíli ČR zvýšit energetickou účinnost.

V oblasti energetiky EK doporučuje ČR zvyšovat **energetickou účinnost**. Mezi lety 2000 a 2012 sice energetická náročnost české ekonomiky klesala (o 2 % ročně). Průmysl ale úspory energie zaznamenal spíše díky částečnému přechodu k méně náročným odvětvím, než zlepšením účinnosti v těch náročnějších. I když se účinnost v české energetice obecně zvyšuje, země zůstává mezi šesticí nejnáročnějších ekonomik EU, a to i po přepočtu, který respektuje vysoký podíl energeticky náročného průmyslu. Dle Národního akčního plánu, který zpracovává Ministerstvo průmyslu a obchodu Česká republika intenzivně podporuje zvyšování energetické efektivity. V souladu se Strategií Evropa 2020 prosazuje využití významného objemu prostředků z budoucího víceletého finančního rámce na energetickou efektivitu a podporu podnikání, která má pomoci zajistit konkurenceschopnost Evropy. ČR má, vzhledem ke struktuře ekonomiky, stále potenciál úspor energie v oblasti průmyslu.

Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice

Zastoupení v České republice

Tento dokument byl připraven v rámci projektu zastoupení Evropské Komise v ČR a informační kanceláře Evropského parlamentu v ČR s cílem komunikovat aktuální evropská témata vůči široké skupině odborné i laické veřejnosti realizovaného Hospodářskou komorou ČR ve spolupráci s CEBRE – Českou podnikatelskou reprezentací při EU.